

Hvordan kan en 2. klasse blive "skolens værste klasse"?

Jeg blev for et stykke tid siden kontaktet af en skole, som beskrev, at der var store vanskeligheder med en af deres 2. klasser. Ifølge skolen var der megen uro og støj, og stemningen i klassen blev beskrevet "ikke god" med mange negative kommentarer børnene imellem. Der var ligesom en grov tone og mange små og store konflikter.

AF JENNY BOHR
KOGNITIONSKONSULENT, MASTER I SPECIALPÆDAGOGIK
OG ADVANCED TRAINEE I SAMARBEJDSBASERET
PROBLEMLØSNING. LÆS MERE PÅ JENNYBOHR.DK

Læs artiklen på side 31 i ADHD Magasinet nr. 1. "Når vi voksne bliver detektiver". Denne artikel er også skrevet af Jenny Bohr.

Jeg bliver inviteret til at komme og observere klassen, og efterfølgende, i samarbejde med klassens voksne, at aftale en plan for at få ændret forholdene og få skabt en positiv "u-vending" for klassen.

Skoleledelsen understreger, at der er brug for, at der handles, da forældrene er bekymrede og udtrykker sig negativt i forhold til klassen. Og ikke mindst er der ikke nogen lærere og pædagoger, der har lyst til at have klassen fremover.

Det bekymrer mig naturligvis, at det kan være gået så skævt for en 2. klasse, men glæder mig til at komme i gang.

Da jeg kommer og observerer klassen, italesætter børnene sig selv med ordene, "Vi er skolens værste klasse!" Hvilket naturligvis ikke er et særlig godt udgangspunkt for en "positiv u-vending."

Naturligvis er jeg godt klar over, at denne udmelding ikke er noget, børnene har fundet på, og jeg noterer mig også, at der løber historier om klassen på lærerværelset. Hvilket er endnu en bekymring, for når voksne taler om børn og deler deres fortællinger med andre voksne, er det medskabende for børnenes muligheder og begrænsninger, og dermed også for de muligheder for deltagelse, udvikling og læring, børnene har.

"Sproget er som en lygte, det vi taler om, er det vi bliver i stand til at se"

Dette citat er vigtigt i denne forbindelse: Da det, vi er i stand til at se, er det, vi møder.

Og det, vi møder, er det vi får, som igen er det, vi taler om, og derved får mere af.

Det vi bruger vores energi på eller nærer, det får vi mere af. Derfor er det vigtigt at være opmærksomme på voksnes fortællinger om børn og/eller klasser.

Børn gør det godt når de kan ...

Når vi tænker "Børn gør det godt når de kan", så skal vi huske det, når vi taler om børnene.

Det synes let nok, når vi taler om børn, der formår at leve op til vores krav og forventninger. Børn der handler på måder, vi forstår og forventer. Kort sagt børn der gør det "godt."

Bevidstheden om vores tænkning og tale bliver mere vigtig, når det handler om børn, der ikke lever op til vores krav og forventninger. Børn, som handler på måder, vi ikke forstår og forventer. Børn, der er i risiko for at falde ud af fællesskabet, børn i sårbare positioner. Kort sagt børn, der gør det knap så godt, i forskellige situationer.

Vi voksne kan tale enkelte børn ind eller ud af fællesskabet, og vi kan tale hele klasser op eller ned.

Skabes børns muligheder og begrænsninger på lærerværelset?

Som konsulent har jeg en stor del af min arbejdstid i skoler og institutioner og får et godt indblik i det travle arbejdsliv, som lærere og pædagoger har. Nogle steder er de voksne virkelig pressede. Og jeg møder ikke sjældent voksne, som føler afmagt og ikke ved, hvad de skal stille op, med og omkring, forskellige børn eller hele klasser.

Desværre er det ofte sådan, at når voksne føler afmagt, så kommer de let til at lægge ansvaret over i børnene. Jeg kan sagtens se og forstå en række årsager til, at lærere og pædagoger kan komme til at føle afmagt, hvilket jeg dog ikke kommer ind på i denne artikel. Jeg vil blot pege på nogle vigtige aspekter, når der skal skabes forandring for børn eller hele klasser.

Jeg har tidligere skrevet artikler om, hvordan vi ved at indrette kognitivvenlige lokaler og materialer, kan gøre en stor forskel for børn og klasser. Men skal en forandring holde ved og blive varig, skal der mere til.

Det er, gennem mine forskellige skoleforløb, blevet meget tydeligt for mig, at en vigtig del af enhver forandring kræver at voksne tager ansvaret og starter med at ændre deres fortællinger om børn eller klasser.

Ændrer vi ikke de fortællinger, der er, er varig forandring faktisk ikke mulig. Det er simpelthen umuligt at forandre sig, når man er negativt beskrevet! Jeg har fuld forståelse for, at voksne kan føle afmagt og er helt fyldt op af alt det svære, og derfor kan have brug for at læse det af.

Men vi skal rammesætte denne "aflæsning", så den ikke bliver en "løbehistorie" på skolen eller i institutionen.

Det kan f.eks. gøre ved at bruge de 10 H'er:

1. Hvad kan vi læse af? (indhold)
2. Hvordan kan vi læse af? (metode eller måde)
3. Hvorfor skal vi læse af? (mening)
4. Hvor kan vi læse af? (placering)
5. Hvornår kan vi læse af? (tidspunkt)
6. Hvor længe kan vi læse af? (tidshorisont)
7. Hvem kan vi læse af til? (andre)
8. Hvor meget kan vi læse af? (mængden)
9. Hvad kan vi så gøre? (hvad kommer bagefter)
10. Hvorhen skal vi? (målet)

Denne rammesætning, kan være god for de voksne og dermed for børnene. Når man får læst af på en god og konstruktiv måde, uden det breder sig ud over lærerværelset eller personalerummet, så kan de voksne komme af med nogle af deres frustrationer og dermed noget af deres afmagt. Og dette giver mulighed for at skabe nye fortællinger om børn og klasser.

De fleste mennesker beder verden om at ændre sig, men meget få ændrer sig selv som en start.

Det handler simpelthen om mindset. Vi kan helt bevidst vælge, hvad vi kigger efter, og dermed hvad vi ser. Vi kan vælge at give børn og klasser nogle nye og positive fortællinger, og dermed nye muligheder for fællesskab, læring og udvikling. Vi kan også vælge at tænke, at lærere og pædagoger gør det godt, når de kan. Og det er bestemt også min oplevelse – og meget det jeg møder i skoler og institutioner. ■